

SZÖVEG –
SZÁM KATI

KÉP –
EMMER LÁSZLÓ

SOROZAT –
KÉPMÁS

A jó kö

IGAZI

KEGYELEM

Sára Bernadette és Cseke Péter. Színészek. Szerelmük egy csókjelenettel indult. Azt mondják, szerencsések, mert a szülői szerepet észrevétlenül öltötték magukra, és közben nem kellett háttal fordítaniuk a színpadnak sem. Amikor pedig ismét kettesben maradtak otthon, új, közös kalandra indultak, Kecskemétre. Bernadette és Péter azt hiszem, tartalommal tölti meg a közhelyet: egy igazi társulat sem működik másképp, mint egy igazi család.

♦ – Mi volt a szerelmetek történetének nyitójelenete?

Bernadette: Egy végzős rendező hívott meg a darabjába, azelőtt nem emlékszünk, hogy találkoztunk volna, bár ugyanarra a főiskolára jártunk.

Péter: Ő operett tanszakot végzett, én prózait, sokszor láttam a fényképét a színlapokon, de személyesen nem ismertem.

Bernadette: Amikor kezet fogtunk és átnyúlt az asztalon, éreztem, hogy ez a kéz jó, ennek a tulajdonosával nekem dolgom lesz. Elindultak a próbák, és... innen inkább meséld te...

Péter: Volt egy csókjelenetünk. Két idegen embernek mindig kicsit nehéz ez a színpadon, de azon kaptam magam, hogy amikor a rendező azt mondja, hogy „akkor vegyük újra a csókjelenettől”, egyre boldogabb vagyok.

Sminkes: Somogyvári Dóra,
fodrász: Böngyik Balázs,
stylist: Tóth Linda,
ruhák: Finishley & Harding (Van Graaf),
Zara, CCC, Comma (Van Graaf),
Mango, Vagabond

Zséség

– **Akkor magánemberként még nem is volt hasonló jelenetek?**

Bernadette: Nem. Nem nagyon emlékszem, hogy korábban a színpadon is részt vettem volna ilyen jelenetben, de nekem is egyre kevésbé volt ellenemre. Aztán egyszer Péter a színpad mögött megkérdezte, hogy „Neked most van valakid?” Mondtam, hogy nem, én most szabad vagyok, de egy időre ennyiben maradt a dolog. Megvolt a bemutató, többször is lejátszottuk ezt a vizsgaelőadást...

Péter: ...hosszan kellett udvarolnom neki.

Bernadette: Aztán egyszer előadás után hazavitt, és megkérdezte, elmegyek-e vele moziba másnap. Aztán amikor mentünk moziba, telepakolta a kocsit csokival meg naranccsal, nekem vette, amíg odaérünk a moziba. Ezt nagyon kedves dolognak éreztem. Kristálytisztn emlékszem, hogy olyan volt, mint amikor felhúznak egy redőnyt. Világos lett. Azt éreztem, hogy biztos vagyok benne, hogy ő az az ember, akivel le tudom élni az életemet.

– **Azért kellett annyit udvarolnia, mert színészként nem könnyű szétválasztani a színpadon történeteket a privát érzelmektől?**

Bernadette: Én soha máskor nem lettem szerelmes a partnerembe, hozzá sem a szerep miatt vonzódtam. De nyilvánvaló, hogy könnyebben el tudtam képzelni egy színésszel az életemet, aki átlátja és átérzi az életemnek ezt a fontos részét.

– **Könnyebb vagy nehezebb volt később párt játszani?**

Bernadette: Vagyok mint színész és mint ember, olyat is el tudok játszani a színpadon, amihez genetikailag és érzelmileg semmi közöm.

Péter: Én szerettem Dettyvel játszani, ő velem kevésbé.

Bernadette: Nem a legjobb helyzet, együtt élni, délelőtt is együtt próbálni és este is együtt játszani. 10 évente egyszer persze meg lehet tenni.

Péter: Mi szerettük magunk mögött hagyni a próbákat és az előadásokat, de előfordult, hogy otthon is a szerepről beszélünk. Volt, hogy a délelőtti próba után éreztük, hogy a rendező elég instrukciót ad, és a pincékben folytattuk, de az tele volt nevetéssel és játékosággal. A humor a kapcsolatunk erős szála.

– **Milyen típusú darabot lehetne írni a házasságokról?**

Péter: Mondjuk egy Marcello Mastroianni – Monica Vitti vígjátékhoz hasonlít az életünk. A humor nagyon sok mindent felold.

– **A színész megszokja, hogy egyszer csak letesz egy szerepet, és megtanul egy újat. Mennyire könnyű ez az életben? Például amikor azt láttátok a „próbatáblán”, hogy anya és apa?**

Péter: Ösztönösen és szerencsésen zajlott, magától értetődően húztuk magunkra a szülői szerepkört.

Bernadette: Mi kétféle generációs családban éltünk egy hatalmas lakásban, amikor megszületett az első gyerekünk. Hazajöttem a kórházból, és hárman álltak mellettem: Péter, az édesanyám és az édesapám. Az egyik böfögött, a másik ringatta, számomra paradicsomi állapot volt, nem okozott megrendülést, hogy anya lettem. Ugyanígy volt a második gyereknél, Péter édesanyja is ott volt. Semmilyen stresszt nem éreztem, életem legboldogabb állapota volt, főztem a salátafőzeléket, sétáltattam a gyereket. Boldog anya voltam, holott sokáig távol állt tőlem a családalapítás, hiszen 32 évesen született gyermekem, akkor viszont anyatigrissé változtam, akinek ez teljesen kitöltötte az életét. Nem érdekelt a szakma, nem érdekelt semmi más. Amikor 4 hónapos volt a gyerek, a család könyörgésére vállaltam el az *István a király* című filmben Gizella szerepét. Nem akartam ott hagyni a gyereket, de ott laktunk 5 percre a Királydombtól, babakocsival utánam is tudtak jönni. Később is gond nélkül mentem be a Hevesi Sándor téri színházba játszani, a kádban hagytam a gyereket anyunak vagy apunak, ha kellett, hazatelefonáltam, hogy a fülét még nem mostam meg, ott folytasd. Péter meg olyan csodálatos édesapa volt, aki reggeltől estig dolgozott, de ahogy hazaért, a hátán lovagoltatta őket, társasjátékozott velük, mesélt nekik. Ő ilyen gondoskodó férfi, rajong a gyerekekért. Sok ismerősünk mondta akkoriban, hogy szívesen lenne Csekééknél gyerek.

– **Péter, te emlékszel arra, amikor apa lettél?**

Péter: Sára születése előtt sokáig bent várakoztam a kórházban, de próbára kellett mennem, és amikor telefonáltak, hogy megszületett, összecsuklott a lábam, leültem a földre, és bögttem. Csodálatos volt, hogy valóban megszületett a lányom. De hasonlót éreztem, amikor már gyanítottuk, hogy Detty áldott állapotban van, és a Sportuszodából hívtam fel tantuszos telefonon a nagynénemet a kórházba, ahol a laborvizsgálatot csinálták. Ma is bennem van az a pillanat, ahogy Detty csodálkozó szisszel várja az eredményt...

Bernadette: Én a pillanatnyi rémülettől beleugrottam a vízbe, és mint anya jöttem ki. Vicces volt, hogy Péter már nem engedte, hogy a cuccomat én vigyem ki az uszodából, kivette a kezemből.

– Voltak még ilyen emlékezetes korszakváltások az életetekben?

Péter: Lakásokat váltottunk, építkeztünk. Amikor Budaligeten telket választottunk, még nem tudtuk, hogy egy káprázatos közösségre találunk ott. Detty révén mindig nagy baráti társaságunk volt, de el tudod képzelni, hogy egy egész utca együtt ment el moziba, és utána vacsorázni? Utcabálokot szerveztem. Ez a közösség egy igazi kegyelem volt.

Bernadette: Csodálatos tizenvalahány évet töltöttünk ott, ez a Jóisten adománya volt, nem is sejtettük akkor, hogy ez nem természetes, aztán nem is volt mindenhol így. De az emlékéből sokáig lehet élni. Ennek a háznak az eladása volt egy nagy váltás az életünkben. Kirepültek a gyerekek. Péter nehezebben viselte, hogy mi lesz most, hogy üres a ház. Én azt gondoltam, hogy a szabadság köszönt ránk, végre ketten leszünk, és ez természetes dolog, hisz kapcsolatban maradunk a lányainkkal, telefonálnak, jönnek. Ekkoriban a pályánkon is voltak nehézségek, szabadúszó lét, hogyan tovább érzések. Ekkor pályáztam Péter a Kecskeméti Színházhoz, amelynek ma is az igazgatója.

– Hogy indultatok el újra „ketten a világ ellen”, Kecskemétre?

Bernadette: Volt bennünk izgalom, várakozás.

Péter: Ez 2008-ban volt. Én a színházat kevésnek tartottam egy idő után. A kecskeméti igazgatói pályázatom nem az első volt. Hívtak korábban például Debrecenbe, Verebes Pista Nyíregyházára.

Bernadette: Debrecenbe a család nem engedte el, én kértem, hogy még nem elég nagyok a gyerekek, ne menjen. És ő ezt el is fogadta. Hisz azt már tudtam, hogy nem lehet elmenni, egy napot igazgatni és hazarohanni. Széteshetett volna a család.

Péter: Visszatekintve azt gondolom, hogy akkor nem voltam még teljesen érett ezekre a helyzetekre. Ma 178 embernek és a családjuknak – ez közel 500 ember – megélhetését, a sikerét, a pályafutását, munkáját segítem, hiszem és átérzem, hogy ez egy nagy szolgálat. Közel 15 éve ebben a hivatásban még mindig sokat tanulok. De a munkám eredményeként ott van egy komoly kecskeméti színházi műhely, persze nem csak az én érdemem, hogy fölírjuk magunkat az országos hírű színházak közé. Sok erőteljes művész és alkotó, felkészült technikai-műszaki személyzet van a csapatban, akikkel mindent létrehoztuk.

– Milyen színésznőnek lenni a Péter vezette társulatban?

Bernadette: Nem volt kérdés, hogy megyek veled, együtt akartunk lenni. Nem idegenként mentem le, hiszen 5 évet ott töltöttem Kecskeméten a főiskola után, tudtam, hol az öltöző, a fodrász, be volt játszva számomra a színpad. Nem volt olyan érzésem sem, hogy jaj, eltelt ennyi év, és újra itt, egyszerűen úgy éreztem, ezt a lapot osztották most nekem. De azért az igazgatófeleségnek vannak nehézségei egy színházban, főleg, ha nagyon nyitott és barátokozó, mint amilyen én vagyok. Ez persze meghozta a gyümölcsét, hosszú évek után észrevették, hogy ez a feleség nem akar mindent eljátszani, és nem akarja megmondani, miről szóljon a színház. Azért emberileg nem tudtam olyan szabadon megélni az estéimet vagy a klubéletet, mint más, mert mindig ott volt, hogy „itt ül az igazgató felesége”. De több a jó, amit ettől a helyzettől kaphattam.

– Milyen volt úgy igazgatni a társulatot, hogy Detty is a tagja?

Péter: Tudtam, hogy nehéz neki ez a helyzet, de azt sem engedhettem meg magamnak, hogy egy kiváló színésznőt ne alkalmazzak. A mérték nagyon fontos volt. Évente eljátszik egy-egy új főszerepet, de olyan is volt, hogy egy kis szerepet.

– Szerintetek mi a feladata egy társulatban az idősebb generációnak?

Bernadette: Mint „bölcs korba” jutott színésznő elámulva néztem a fiatal tehetségeket, hogy énekelnek, táncolnak, és közben még jó prózai színészek is. Ha véleményt kérnek vagy tanácsot, szívesen adok. Lehet, hogy kicsit nyers vagyok, de mögött mindig szeretet és őszinteség van. Ezt úgy érzem, értékelik, és jó kapcsolatokhoz vezet. Az őszinteség nagy ütőkártya az ember kezében. És fontos az irigységet kiirtani magunkban.

– Egymás felé mikor van itt az ideje a szakmai kritikának, például a főpróbahéten?

Bernadette: Hétfőn-kedden még igen, csütörtökön csak nagyon óvatosan, és pénteken, a bemutató napján már csak dicsérni szabad! De hétfőn kőkemény kritikát várok Pétertől. Néha meg is teszi, de akkor összeszedtem magam, és tudok 100 százalékot fordulni péntekre. A baj az, ha nem vagy jó úton, de nem mondják.

Péter: Én még el tudom fogadni a bemutató napján is. Bírom a kritikát, és szeretem is, ha építően akar hatni rám. Egyszer Csurka Ház mestersíratójában játszottam a főszerepet Debrecenben, és azt éreztem, hogy hiányzik még valami az alakításomból. Csurka István csütörtökön lejött megnézni a főpróbát, utána odajött, és megkérdezte, van-e egy kis időm. Mondtam, hogy persze, beültünk a színház híres klubjába, és reggel 4-ig mesélt nekem erről a fiatalemberről, és bár fáradt voltam, olyan elragadtatással beszélt, hogy hajnalban kóvályogtam haza. Utána nagyszerűen éreztem magam az előadásban.

– Hogyan választja ki egy rendező, egy igazgató a színészt a szerepre. Színészként nyilván ismerni kell, de mennyire kell emberként?

Péter: A lényegre kérdezel rá. Nagyon fontos látni az illető színészi eszközein kívül azt is, hogy emberileg hol tart. Mindig egy gyönyörű játék, amikor a rendező, a főrendező és az igazgató ezt igyekszik megérezni. Detty szokta mondani, amit a mesterétől tanult – hogy „először mint embert építsd fel magad” –, és amit én is átvettem, sokszor hallhatták tőlem a nemrég végzett színészhallgatóim.

Bernadette: Ruszt József írta ezt egy közös fotónkra. Csak később értettem, mit jelent.

Péter: Arra is vigyázni kell, hogy mindenkinek legyen olyan szerepe minden évadban, ami motivációt, kihívást jelent. A vidéki színészek héroszok, hiszen 12-15 bemutatónk van egy évadban. Néha el kell játszaniuk olyan szerepeket is, amiről tudom, hogy sok örömük nem lesz benne. 14 éve mindig mindenkivel leülök a szerződteéskor, és megbeszélem vele, hogyan látom az elmúlt évadban a munkáját, mi volt benne jó és mi még jobb, elmondom, hogy milyen szerepekkel szeretném őt megkínálni a következő évadban. Nekem nem mindig volt ilyen igazgatóm.

– Nem érzed, hogy ezzel a pozícióval a színész háttérbe szorult?

Péter: Nem, nincs ezzel gondom, sok örömem van abban, hogy másoknak teremtem meg a lehetőséget, hogy a tehetsége legjavát adhassa. Volt, hogy a barátaim felhozták, miért nem játszom Kecskeméten. Most a Sente Vajk által rendezett Puskás, a musicalben Sebes Gusztávot alakítom, és néha azért a Kecskeméti Nemzeti Színházban is fellépek.

– Bernadette, neked vannak szerepálmaid?

Bernadette: Egy színésznőnek nagyon kell figyelnie, hogy egy bizonyos kor után miért megy fel a színpadra. Csak az igazán koromnak és habitusomnak megfelelő szerepet tudnám elvállalni, és nem túl sok az idősebb színésznőknek szóló színházi szerep. A férfiaknak vannak jó karakter szerepeik, a nőknek alig. Pedig például az angol filmekben hihetetlenül izgalmasak az idősebb színésznők a ráncokkal együtt. Szerencsés vagyok, hogy Füst Milán Boldogtalanok című darabjában eljátszhattam a mamát, ez a kevés kivétel egyike. Fantasztikusan van megírva, és hát van mit megmutatni egy idősebb nő életén, lelkén keresztül is.

– És a valódi nagymamaszerep?

Bernadette: Ha nem dolgozom Kecskeméten, akkor a gyerekeim és az unokáim felé felelek meg, szolgálom és szeretem őket. Ha próbálok, sokkal nehezebb, akkor a hétfői szünetet használjuk ki a családra és az unokákra.

– Gondolom, ez Péternek nagyon hiányzik...

Péter: Nagyon, és boldog vagyok, hogy nyáron ezt lehet pótolni.

– Megváltozott a színházról, a közönségről alkotott elképzeléseket a pandémia alatt?

Péter: Újra és újra arra döbbsentem rá, hogy milyen csodálatos a kecskeméti közönség, minden feltöltött tartalomra folyamatosan kaptuk a visszajelzést, az első sorompőfelfnyitás után rohantak a színházba, maszkkal, védettséggel, ahogy lehetett, azóta is telt házzal, állótapssal játszunk. A színházban pedig mindenki odaadással, alázattal, felnőtten módon vett részt a helyzet átvészelésében. Ez vezetőként nagy boldogság volt.

Bernadette: Péter minden hétfőn levelet írt a társulatnak, hogy hogy vagytok, köszönöm ezt, köszönöm azt, mi lesz a következő feladatunk, vigyázzatok magatokra...

Péter: Még most is kapják, kicsit ritkábban. Fontos, hogy érezzék, a vezetés azért van, hogy minél sikeresebb legyen a Kecskeméti Nemzeti. A színház egy közösségi szertartás, a nézőtér együtt játszik a színpaddal estéről estére. Minden közönség, ezért minden előadás, minden jelenet más és más. Ez a pillanat művészete, katartikus, de rögtön el is száll, ez is a csodálatos benne. ♦